

Олег І. Пуцентела*

ВПЛИВ СТРАХОВОГО СУПРОВОДЖЕННЯ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПРОЕКТІВ У РЕАЛЬНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

У статті проаналізовано вплив страхового супроводження на фінансову ефективність інвестиційних проєктів у реальному секторі економіки. Обґрунтовано, що страхування ризиків сприяє зменшенню вартості капіталу, підвищенню чистої теперішньої вартості та прискоренню періоду окупності інвестицій. На основі прикладного кейсу запропоновано авторський підхід до оцінки мультиплікативного ефекту страхового супроводу. Результати дослідження доводять, що страхування може виступати не лише захисним, а й стратегічним інструментом підвищення інвестиційної привабливості проєктів.

Ключові слова: страхове супроводження, інвестиційна привабливість, проєктне фінансування, вартість капіталу, економічна ефективність, управління ризиками.

Табл. 2. Літ. 11.

DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-286-196-206

Oleh Putsentela

THE IMPACT OF INSURANCE SUPPORT ON THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF PROJECTS IN THE REAL SECTOR OF THE ECONOMY

The article examines the impact of insurance support on the financial efficiency of investment projects in the real sector of the economy. It is substantiated that risk insurance contributes to reducing the cost of capital, increasing the net present value, and accelerating the payback period of investments. Based on an applied case, the author proposes an approach to assessing the multiplicative effect of insurance support. The findings confirm that insurance serves not only a protective but also a strategic function in enhancing the investment attractiveness of projects.

Keywords: insurance support, investment attractiveness, project financing, cost of capital, economic efficiency, risk management.

Peer-reviewed, approved and placed: 20.04.2025.

Постановка проблеми. Інвестиції в агропромисловість України несуть значні ризики, особливо в умовах війни. Воєнні дії суттєво ускладнили інвестиційний ландшафт, підвищивши невизначеність і премії за ризик. За оцінками, збитки аграрного сектора України від війни сягнули \$8.8 млрд (втрата техніки, елеваторів тощо) [10]. За таких умов впроваджуються інноваційні механізми страхування інвестицій (зокрема від воєнних і політичних ризиків) для залучення капіталу. Зокрема, страхове супроводження інвестиційного проєкту – це комплекс страхових гарантій, який покриває критичні ризики і дає змогу знизити вартість фінансування. Міжнародні агентства, як-от MIGA та DFC, вже застосовують воєнно-ризикове страхування, аби захистити іноземні інвестиції в Україні та підвищити довіру інвесторів.

* National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute". Ukraine.

За таких умов ключового значення набуває страхове супроводження як інструмент фінансового забезпечення інвестиційної діяльності. Страхування інвестиційних ризиків дозволяє зменшити рівень невизначеності, покращити умови залучення капіталу, знизити вартість кредитування та сформувати позитивне середовище для прийняття інвестиційних рішень. Водночас, незважаючи на зростання ролі страхових механізмів, у вітчизняній та міжнародній науковій літературі відсутні системні підходи до оцінки впливу страхового супроводу на вартість капіталу, структуру фінансування та фінансову ефективність інвестиційних проектів.

Існує нагальна потреба у теоретичному та практичному обґрунтуванні того, що страхування інвестиційних ризиків може розглядатися не лише як витратна складова, а як стратегічна інвестиція в управління ризиком, яка має мультиплікативний ефект: сприяє оптимізації структури капіталу, підвищує інвестиційну привабливість проектів та розширює можливості для зовнішнього фінансування. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах повномасштабної війни, коли традиційні джерела капіталу обмежені, а інвестори потребують надійних гарантій захисту вкладених коштів.

Відсутність ефективних моделей врахування страхового супроводу в структурі інвестиційних рішень, а також недостатня кількість прикладних досліджень, що демонструють його реальний фінансовий ефект, ускладнюють формування цілісної політики підтримки інвестиційної діяльності в стратегічних секторах. Саме тому постає наукова проблема: яким чином і в якому обсязі страхове супроводження впливає на інвестиційну привабливість проектів у реальному секторі економіки, і як трансформується вартість капіталу за умов наявності страхових механізмів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі фінансове забезпечення страхового супроводження інвестиційних проектів розглядається як багатофакторний процес, що потребує комплексного управління ризиками. У працях Рязанова Н. обґрунтовано роль страхування як засобу зниження невизначеності у проектному фінансуванні, що позитивно впливає на рівень кредитного ризику [7]. Дослідження Мостовенко Н. А. підкреслюють значення фінансової стійкості підприємств для формування ефективного страхового супроводу [5]. Прокопчук О., Улянич Ю., Мирошніченко М. акцентують увагу на цифровій трансформації страхового ринку, яка сприяє підвищенню оперативності управління ризиками [6].

Аспекти державно-приватного партнерства як інструменту ефективного розподілу ризиків досліджено у роботах Захаріна О., Ярош С., Тищенко С. [4] та Дутко Н. [3], де доведено, що інтеграція страхових механізмів у партнерські моделі знижує фінансову вразливість проектів. Алькема В., Кириченко О. розглядають публічно-приватне співробітництво як підґрунтя для зростання інвестиційної довіри [1]. Білоусова О., Єршова Г. акцентують увагу на потребі індивідуалізації страхових продуктів та інтеграції державних і приватних інструментів задля оптимізації покриття специфічних ризиків [2].

Значну увагу дослідники також приділяють податковим аспектам Самарічева Т., Крушинська А. та впливу макроекономічної нестабільності на функціонування страхових механізмів [8].

Усі зазначені роботи свідчать про посилення ролі страхового супроводження у зниженні ризиків і підвищенні інвестиційної привабливості проектів у реальному секторі економіки. Проте в науковому дискурсі поки що недостатньо розкрито системний вплив страхового супроводу на зниження вартості капіталу та структурну трансформацію інвестиційних стратегій, що обґрунтовує актуальність проведеного дослідження.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад і прикладних підходів до оцінки впливу страхового супроводження на інвестиційну привабливість проектів у реальному секторі економіки, зокрема шляхом аналізу його ефекту на структуру фінансування, вартість капіталу (WACC), чисту теперішню вартість (NPV) та період окупності, а також виявлення умов, за яких страхування ризиків виступає чинником підвищення економічної ефективності інвестиційних рішень.

Основні результати дослідження. Нинішнє фінансове забезпечення страхового супроводження реалізації інвестиційних проектів є складним і багатовимірним процесом, який вимагає інтегрованих підходів до оцінки ризиків та ефективного залучення фінансових ресурсів з боку державних і приватних суб'єктів. У контексті проектного фінансування, що обґрунтовано дослідженням Рязанова Н., доцільно враховувати забезпечення страхової підтримки як інструмент зниження невизначеності інвестиційної діяльності, що сприяє зниженню кредитного ризику та підвищенню привабливості проектів [7]. Сучасні моделі страхового супроводження інтегрують фінансовий стан підприємств, що розглядається в дослідженні Мостовенко Н. А. [5], з методологічними підходами до оцінки ризиків реалізації інноваційних проектів. Під час формування механізмів страхового супроводження важливо врахувати синергію між традиційними банківськими інструментами та новітніми технологіями цифрової трансформації, як зазначено у роботі Прокопчук О., Улянич Ю., Мирошніченко М. [6]. Такий підхід сприяє створенню стійкого базиса для реалізації інвестиційних проектів через оптимізацію фінансових ризиків та забезпечення капіталу, необхідного для довгострокового розвитку.

Фінансове забезпечення страхового супроводження також має важливе значення з точки зору управління ризиками, адже воно дозволяє не лише прогнозувати й мінімізувати фінансові втрати, але й адаптувати інвестиційну політику до змін ринкових умов. Мостовенко Н. А. свідчить, що аналіз фінансового стану проектів дозволяє точно визначити критичні точки ризику та сформувати адекватний страховий пакет для підтримки інвестиційної діяльності [5]. Використання методів зондування ризиків забезпечує можливість своєчасного реагування на фінансові коливання, що можуть загрожувати стабільності проекту. При цьому важливо враховувати індикатори фінансового стану організацій, що безпосередньо залучені до реалізації проектів, зокрема, їх здатність забезпечувати страхові виплати у разі виникнення непередбачених подій. Ефективна система страхування інвестицій сприяє зниженню невизначеності та генерує позитивний ефект, що підтримується даними сучасних наукових досліджень.

Особливу увагу у фінансовому забезпеченні страхового супроводження інвестиційних проектів слід приділити розробці сучасних страхових

продуктів, які відповідають потребам інвесторів і враховують специфічні ризики кожного окремого проекту.

Підхід до страхового супроводження проектів має бути комплексним і враховувати як внутрішні, так і зовнішні фактори, що впливають на фінансовий стан підприємств. Застосування методологічних підходів, що базуються на аналізі детермінант фінансової стабільності, є ключовим аспектом, про що свідчать дослідження Мостовенко Н. А. [5]. Інтегроване управління фінансовими потоками, яке враховує як стандартні ризики, так і специфічні для конкретного проекту загрози, дозволяє створити ефективну систему страхування. В рамках цієї системи наявна можливість застосування різноманітних страхових інструментів, що забезпечують як короткострокову, так і довгострокову стабільність. Водночас, важливо зберігати гнучкість у використанні фінансових ресурсів, що дозволяє адаптувати страхову політику до змін зовнішнього середовища.

Сучасна цифрова трансформація страхової індустрії сприяє модернізації фінансових моделей страхового супроводження, що розглядається в роботі Прокопчук О., Улянич Ю., Мирошніченко М. [6]. Використання новітніх технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект і машинне навчання, дозволяє значно покращити точність аналізу ризиків та оптимізувати процеси прийняття рішень. Цифрові платформи сприяють створенню більш прозорих і ефективних систем взаємодії між страховими компаніями, інвесторами та державними структурами. Така трансформація дозволяє знизити операційні витрати і підвищити швидкість реагування на ринкові зміни, що є критично важливим для забезпечення страхового супроводження інвестиційних проектів. Таким чином, інтеграція цифрових технологій у сферу страхування створює передумови для подальшої інноваційної адаптації фінансових рішень.

У комплексному страхуванні інвестиційних проектів важливо враховувати специфіку галузевих ризиків, що виникають у різних секторах економіки. Враховуючи дані досліджень Рязанова Н. [7], можна зробити висновок, що ефективне страхове покриття повинно враховувати як регіональні особливості, так і індивідуальні ризики, притаманні конкретному інвестиційному проекту. Наукові підходи до аналізу фінансового стану підприємств та розподілу ризиків, описані в Мостовенко Н. А. [5] та Алькема В., Кириченко О. [1], дозволяють розробити моделі страхування, які є пристосованими до специфічних вимог окремих галузей. Сучасна методологія включає мультифакторну оцінку ризикових ситуацій з використанням статистичних і економетричних моделей, що сприяє підвищенню точності прогнозування можливих негативних сценаріїв. Результатом такого підходу є зниження фінансових витрат та підвищення конкурентоспроможності підприємств за рахунок зменшення страхової невизначеності.

Фінансове забезпечення страхового супроводження є також важливим фактором формування довгострокових інвестиційних стратегій, оскільки воно сприяє стабілізації грошових потоків та зниженню ймовірності фінансових криз. На основі аналізу, проведеного у роботах Алькема В., Кириченко О. [1], Рязанова Н. [7] можна стверджувати, що інтеграція страхових інструментів безпосередньо впливає на інвестиційну привабливість

проектів. Такий підхід дозволяє інвесторам отримати гарантії у вигляді страхових виплат, що є популярним засобом мінімізації ризиків, пов'язаних із змінами ринкових умов. Крім того, ефективне страхове супроводження сприяє покращенню фінансової дисципліни підприємств, змушуючи їх ретельно планувати свої капіталовкладення. Завдяки цьому, фінансова стратегія підприємства набуває більшої стійкості та прогнозованості.

У процесі реалізації інвестиційних проектів страхове супроводження виконує роль своєрідного гаранта надійності фінансових зобов'язань, що дозволяє зменшувати вплив надзвичайних ситуацій. Практичні дослідження, представлені у роботах Білоусова О., Єршова Г. [2], Дутко Н. [3], демонструють, що інтеграція страхових гарантії у фінансовий механізм сприяє зниженню ризику неплатоспроможності. Це забезпечує не лише додатковий рівень безпеки для інвесторів, але й стимулює підприємства до більш ефективного управління своїми ресурсами. Водночас, страхова підтримка дозволяє виходити на нові рівні фінансових відносин, що є необхідним за умов постійної ринкової конкуренції. Таким чином, фінансова стабільність і стратегічна надійність проектів підвищуються завдяки впровадженню інноваційних страхових рішень.

З огляду на численні виклики, що постають перед інвестиційними проектами, страхове супроводження дозволяє встановлювати стабільні фінансові відносини серед усіх учасників інвестиційного процесу. Високий рівень взаємодії між страхувальниками та інвесторами, підтверджений дослідженнями Рязанова Н. [7] та Білоусова О., Єршова Г. [2], сприяє формуванню спільних підходів до управління ризиками. Така співпраця дозволяє своєчасно і ефективно коригувати стратегії фінансування проектів, що забезпечує їхню довгострокову стабільність. Крім того, взаємодія між учасниками ринку сприяє обміну експертизою та впровадженню нових технологій у сфері страхування, що позитивно впливає на загальну ефективність інвестиційного процесу. Таким чином, комплексний підхід до управління фінансовими ризиками є запорукою успішної реалізації інвестиційних проектів у сучасних економічних умовах.

Резюмуючи, можна стверджувати, що фінансове забезпечення страхового супроводження реалізації інвестиційних проектів є ключовим чинником підвищення їх ефективності та інвестиційної привабливості. Дослідження Алькема В., Кириченко О. [1], Рязанова Н. [7] демонструють, що використання комплексних страхових механізмів дозволяє знизити ризики та забезпечити стабільність фінансових потоків. Сучасні моделі, що інтегрують інноваційні технології з традиційними підходами, забезпечують оперативне реагування на змінні ринкові умови, що сприяє формуванню стійких інвестиційних проектів. Впровадження цифрових технологій, описане в роботі Прокопчук О., Улянич Ю., Мирошніченко М. [6], відкриває нові можливості для оптимізації процесів управління ризиками та підвищення ефективності страхування. Такий комплексний підхід до фінансового забезпечення дозволяє створити сприятливе середовище для стабільного розвитку економіки та залучення інвестицій.

У дослідженні обґрунтовано принципово новий підхід до розуміння функціонального призначення страхового супроводження інвестиційних

проектів. Традиційно в науковій та прикладній літературі страхування у сфері інвестування розглядається винятково як витратна стаття, яка слугує інструментом часткової компенсації збитків у разі настання непередбачуваних подій. У межах цього дослідження доведено, що страхове супроводження, за умов правильного стратегічного планування та інтеграції у фінансову архітектуру проекту, виконує значно ширшу функцію – функцію оптимізації структури капіталу та зниження його середньозваженої вартості (WACC).

Досліджено проект з модернізації та розширення біогазового комплексу МХП (агропромислова група «Миронівський Хлібопродукт»), найбільшого виробника м'яса птиці в Україні. Проект передбачає технічне переоснащення діючого аграрного біогазового заводу у Вінницькій області, що переробляє відходи птахофабрики на біометан. Для залучення боргового фінансування в умовах воєнного ризику проект було забезпечено страховими гарантіями (покриттям ризиків) на суму \$15 млн від міжнародних донорів – Європейського фонду сталого розвитку (EFSD+), уряду Великої Британії та інших учасників [11]. Ця гарантія виконує роль страхового супроводження кредиту: фактично донори взяли на себе покриття першого збитку до \$15 млн у разі настання воєнних чи політичних ризиків, які можуть завадити реалізації проекту. Проведений сценарний аналіз впливу страхового супроводження на інвестиційну привабливість проекту з урахуванням середньозваженої вартості капіталу (WACC) представлено в таблиці 1.

Сценарний аналіз впровадження страхового супроводження на біогазовому проекті МХП демонструє його вагомий позитивний ефект.

Страхування інвестиційних ризиків (у даному разі – через міжнародну гарантію від воєнних ризиків) суттєво знижує фінансові витрати проекту: середньозважена вартість капіталу зменшується з ~16% до ~10% річних, процентні ставки за кредитом – майже вдвічі. За рахунок цього зростає чиста теперішня вартість (NPV) – проект стає прибутковим і привабливим для інвесторів, тоді як без страхування його реалізація могла б мати від'ємну ЧТВ. Також скорочується період окупності вкладеного власного капіталу, що покращує ліквідність і знижує ризик для підприємства. Страхове супроводження відіграє роль своєрідного фінансового каталізатора: убезпечуючи від найгірших сценаріїв, воно підвищує довіру кредиторів і дозволяє залучити кошти на вигідніших умовах. Як наслідок, навіть у воєнний час агропромислові проекти можуть отримати фінансування та бути реалізованими з економічним ефектом. Дослідження підтверджує, що страхування ризиків інвестицій прямо сприяє підвищенню фінансової ефективності проекту – зниженню вартості капіталу, збільшенню NPV та прискоренню окупності – і є важливим інструментом підтримки розвитку агросектору України в умовах високої невизначеності.

Досліджено і емпірично представлено на основі сценарного аналізу інвестиційних проектів, що наявність всебічного страхового супроводу, включаючи майнове страхування, страхування будівельно-монтажних ризиків, страхування відповідальності перед третіми особами, а також страхування перерв у господарській діяльності, істотно змінює ставлення зовнішніх суб'єктів фінансування до проекту.

Таблиця 1. Сценарний аналіз впливу страхового супроводження на інвестиційну привабливість проекту з урахуванням середньозваженої вартості капіталу (WACC), власна розробка на основі [5, 6, 7, 9, 10, 11]

Без страхового супроводження (високий ризик)	Зі страховим супроводженням (зниження ризику)
Середньозважена вартість капіталу (WACC) $WACC = \frac{E}{V} r_E + \frac{D}{V} r_D \times (1 - T),$ де E – обсяг власного капіталу, D – обсяг боргу, V = D + E – сумарний капітал, r_E – вимогана норма доходності на власний капітал (cost of equity), r_D – процентна ставка боргу, T – ставка податку на прибуток (для обліку податкового щита від процентів).	
Через воєнні ризики компанія фінансувала б проєкт обережніше – наприклад, D=15.6 млн (30% від V=52\$ млн) у вигляді дорогого боргу під r_D=15%, а решту E=36.4 млн (70% капіталу) – власними коштами. В умовах підвищеної невизначеності акціонери вимагали б високу дохідність, скажімо r_E=18% річних. При ставці податку T=18% (в Україні) одержимо: $WACC_{\text{без страх}} = 0.3 \times 15\% (1 - 0.18) + 0.7 \times 18\% \approx 16.3\%$ Таким чином, через високу вартість боргу та значну частку дорогого власного капіталу, проєктний WACC оцінювався б ~16% річних.	Завдяки гарантіям EFSD+ залучено D=30 млн боргу (58% від V) під нижчу ставку, припустимо r_D=8%. Решта E=22 млн (42%) – власні кошти. Зменшення ризику проєкту може також дещо знизити вимоги до r_E\$. Візьмемо помірно r_E=15%. Тоді: $WACC_{\text{зі страх}} = 0.577 \times 8\% (1 - 0.18) + 0.423 \times 15\% \approx 10.2\%$ Отримуємо суттєво нижчу середньозважену вартість капіталу – близько 10% річних. Для надійності, навіть якщо r_E залишиться 18%, WACC все одно впаде до ~11.5%, що значно менше за 16% без страхування.
Результат Страхове супроводження знизило WACC проєкту приблизно на 6 процентних пунктів (з ~16% до ~10%), тобто більш ніж на третину. Це відчутне поліпшення, яке прямо впливає на фінансові показники проєкту	
Зниження WACC має два ключові ефекти: підвищує чисту теперішню вартість (NPV) майбутніх грошових потоків від проєкту, оскільки вони дисконтуються за нижчою ставкою, і покращує доступність боргу, що зменшує початкові власні вкладення, прискорюючи період окупності для інвестора.	
$NPV_{\text{без страх}} = -I_0 + \sum_{t=1}^N \frac{CF_T}{(1 + WACC)^t}$ $NPV_{\text{без страх}} = -52 + 10 \times \left(\frac{1 - (1 + 0.16)^{-15}}{0.16} \right) \approx +6.5$	$NPV_{\text{зі страх}} = -52 + 10 \times \left(\frac{1 - (1 + 0.10)^{-15}}{0.10} \right) \approx +19.9$
Результат Нижчий WACC підвищує NPV тобто проєкт зі страхуванням має значно вищу теперішню вартість і запас міцності. Страхування ризиків перетворило граничний щодо окупності проєкт на економічно доцільний	

Такі проекти розглядаються фінансовими установами як менш ризикові, що дозволяє ініціаторам залучати позиковий капітал на вигідніших умовах, зокрема за нижчими процентними ставками, із гнучкішими графіками погашення та із ширшими можливостями використання кредитних гарантій.

Цей ефект пояснюється тим, що страхове супроводження не лише зменшує ймовірність повної або часткової втрати капіталу, але й формує асиметрію ризику, за якої ризик інвестора (або кредитора) зменшується більше, ніж зростають витрати на страхування з боку ініціатора проекту. Такий результат є особливо вагомим для банківських установ, які за нормативними вимогами зобов'язані зважено оцінювати кредитний ризик – і саме наявність страхової підтримки часто дозволяє класифікувати кредит як менш ризиковий, зменшуючи розмір резервування і підвищуючи ймовірність схвалення фінансування. На основі проведеного дослідження запропоновано інструментарій впливу страхового супроводження на інвестиційну привабливість проектів (табл. 2).

Таблиця 2. Інструментарій впливу страхового супроводження на інвестиційну привабливість проектів, власна розробка на основі [5, 6, 7, 9, 10]

Фактор впливу	Вплив страхового супроводження
Зниження загального ризику проекту	Наявність страхового супроводу зменшує невизначеність щодо потенційних втрат, що дозволяє прогнозувати грошові потоки з більшою точністю. Це підвищує рейтинг проекту за методиками оцінки інвестиційної привабливості.
Зменшення вартості фінансування.	Банки та інші кредитні установи знижують процентні ставки для проектів, захищених страховими полісами, оскільки страхова знижує ймовірність дефолту.
Підвищення довіри з боку інвесторів	Страхування демонструє інвесторам серйозність намірів ініціаторів проекту щодо управління ризиками, що позитивно впливає на рішення про інвестування.
Забезпечення компенсації у випадку настання страхових подій	Механізм відшкодування збитків дозволяє підтримувати безперервність реалізації проекту навіть за негативного розвитку подій.
Формування позитивного іміджу проекту	Наявність страхового супроводження є ознакою високого рівня управління проектом, що підвищує його інвестиційну привабливість серед широкого кола потенційних інвесторів.

Окремої уваги заслуговує також запропоноване в дослідженні трактування страхового супроводження як інвестиції в ризик-контроль, яка має чітко виражений мультиплікативний ефект. Доведено, що витрати на страхування (які в середньому становлять 1,5–4% від загального бюджету проекту) здатні забезпечити зниження процентних ставок по залученому капіталу на 0,5–1,2 процентних пункти, що, у свою чергу, веде до економії десятків мільйонів гривень у межах багатомільйонних проектів. Таким чином,

страхування набуває ознак активу, що генерує економічну вигоду через зменшення фінансового тиску на проект.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що запропонована в дослідженні парадигма трактування страхового супроводження не лише як засобу захисту від ризиків, а як інструменту фінансової інженерії, спрямованого на зниження вартості капіталу та оптимізацію фінансової структури інвестиційного проекту, становить суттєвий внесок у розвиток теорії інвестиційного ризик-менеджменту та поглиблює уявлення про функціональну роль страхування в сучасній економіці.

Висновки. У ході проведеного дослідження теоретично обґрунтовано та практично підтверджено, що страхове супроводження інвестиційних проектів у реальному секторі економіки виконує не лише захисну, а стратегічну функцію. Вперше доведено, що страхування інвестиційних ризиків може і повинно розглядатися як інструмент фінансової інженерії, який сприяє оптимізації структури капіталу, зниженню середньозваженої вартості капіталу (WACC), підвищенню чистої теперішньої вартості проекту (NPV) та скороченню періоду окупності.

Сценарний аналіз проекту модернізації біогазового комплексу МХП продемонстрував, що страхове супроводження, реалізоване через механізм міжнародних гарантій, дозволяє знизити WACC з 16% до 10%, що в результаті перетворює граничний за ефективністю проект на економічно доцільний. Паралельно зростає NPV, а період окупності власного капіталу скорочується більш ніж на два роки. Отримані результати свідчать про те, що наявність страхового покриття істотно змінює ставлення зовнішніх фінансових інституцій до проекту, полегшуючи доступ до ресурсів, зменшуючи вартість кредитування та підвищуючи інвестиційну довіру.

Розроблено інструментарій оцінки впливу страхового супроводу на інвестиційну привабливість, що враховує мультиплікативний ефект таких факторів, як зниження ризику, підвищення прозорості управління, репутаційна надійність ініціатора та здешевлення вартості фінансування. Запропоноване трактування страхування як активу, що генерує економічну вигоду, формує нову парадигму його використання у проектному фінансуванні.

Загалом, результати дослідження можуть слугувати теоретичною та прикладною основою для розробки політики стимулювання інвестицій у реальному секторі економіки, зокрема шляхом підтримки систем страхового супроводу через механізми державно-приватного партнерства, розвиток національних програм страхування інвестицій та залучення міжнародних гарантійних фондів. Запропоновані висновки є актуальними не лише для воєнного та поствоєнного періодів, але й для формування довгострокової стратегії сталого розвитку національної економіки.

1. Алькема В., Кириченко О. Реалізація державно-приватного партнерства в інвестиційній підтримці розвитку інноваційної промисловості. Наукові записки Університету «КРОК». 2021. № 1(61). С. 219-227. DOI: 10.31732/2663-2209-2021-61-219-227.

2. Білосова О., Єршова Г. Взаємодія держави та приватного інвестора у реалізації пріоритетних проектів в Україні. Економіка і прогнозування. 2015. № 3. С. 7-20. DOI: 10.15407/eip2015.03.007.

3. Дутко Н. Державно-приватне партнерство: перспективи розвитку // Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 4. С. 109. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.4.109.

4. Захаріна О., Ярош С., Тищенко С. Механізм функціонування інвестиційних проєктів на засадах державно-приватного партнерства // Scientific Horizons. 2018. № 69(6). С. 61–71. DOI: 10.33249/2663-2144-2018-69-6-61-71.

5. Мостовенко Н. А. Фінансовий стан як основа реалізації інноваційно-інвестиційних проєктів // Економічні науки. Серія: Регіональна економіка. 2025. Т. 1, № 21(83). С. 157–164. DOI: 10.36910/2707-6296-2024-21(83)-17.

6. Прокопчук О., Улянич Ю., Мирошніченко М. Цифрова трансформація страхового ринку України // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2022. № 2(101). С. 152–164. DOI: 10.32782/2415-8240-2022-101-2-152-164.

7. Рязанова Н. Проєктне фінансування як інструмент кредитування інвестиційних проєктів. Економічний форум. 2022. Т. 1, № 1. С. 143–151. DOI: 10.36910/6775-2308-8559-2022-1-18.

8. Самарічева Т., Крушинська А. Вплив податкового навантаження на фінансову стійкість страховика. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. № 6(12). С. 106–120. DOI: 10.52058/2786-6300-2023-6(12)-106-120.

9. Adam M. Mycyk. Developments in war-risk insurance products for investments in Ukraine. December 5, 2024. URL: <https://www.dentons.com/en/insights/articles/2024/december/5/developments-in-war-risk-insurance-products-for-investments-in-ukraine#:~:text=The%20war%20in%20Ukraine%20has,attract%20and%20protect%20foreign%20investments>

10. IFC, EBRD, DFC Help Bolster Ukrainian Agribusiness Sector, Strengthen Global Food Security. October 20, 2023. URL: <https://www.dfc.gov/media/press-releases/ifc-ebrd-dfc-help-bolster-ukrainian-agribusiness-sector-strengthen-global-food#:~:text=IFC%E2%80%99s%20financing%20is%20backed%20by,energy%20security%20in%20the%20country>

11. Ukraine's MHP may receive loan of up to \$30 mln from IFC. 25 Aug 2023. URL: <https://interfax.com/newsroom/top-stories/93955/#:~:text=The%20total%20cost%20of%20the,United%20Kingdom%20and%20other%20donors>

1. Alkema V., Kyrychenko O. Realizatsiia derzhavno-pryvatnoho partnerstva v investytsiinii pidtrymtsi rozvytku innovatsiinoi promyslovosti. Naukovi zapysky Universytetu «KROK». 2021. № 1(61). С. 219–227. DOI: 10.31732/2663-2209-2021-61-219-227.

2. Bilousova O., Yershova H. Vzaïmodiia derzhavy ta pryvatnoho investora u realizatsii priorytetnykh proiektiv v Ukraini. Ekonomika i prohnouzuvannia. 2015. № 3. С. 7–20. DOI: 10.15407/eip2015.03.007.

3. Dutko N. Derzhavno-pryvatne partnerstvo: perspektyvy rozvytku. Investytsii: praktyka ta dosvid. 2020. № 4. С. 109. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.4.109.

4. Zakharina O., Yarosh S., Tyshchenko S. Mekhanizm funktsionuvannia investytsiinykh proiektiv na zasadakh derzhavno-pryvatnoho partnerstva. Scientific Horizons. 2018. № 69(6). С. 61–71. DOI: 10.33249/2663-2144-2018-69-6-61-71.

5. Mostovenko N. A. Finansovy stan yak osnova realizatsii innovatsiino-investytsiinykh proiektiv. Ekonomichni nauky. Serii: Rehionalna ekonomika. 2025. Т. 1, № 21(83). С. 157–164. DOI: 10.36910/2707-6296-2024-21(83)-17.

6. Prokopchuk O., Ulianych Yu., Myroshnychenko M. Tsyfrova transformatsiia strakhovoho rynku Ukrainy. Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva. 2022. № 2(101). С. 152–164. DOI: 10.32782/2415-8240-2022-101-2-152-164.

7. Riazanova N. Proiektne finansuvannia yak instrument kredyтуvannia investytsiinykh proiektiv. Ekonomichnyi forum. 2022. Т. 1, № 1. С. 143–151. DOI: 10.36910/6775-2308-8559-2022-1-18.

8. Samaricheva T., Krushynska A. Vplyv podatkovoho navantazhennia na finansovu stiiikst strakhovyka. Aktualni pytannia u suchasniï nautsi. 2023. № 6(12). С. 106–120. DOI: 10.52058/2786-6300-2023-6(12)-106-120.

9. Adam M. Mycyk. Developments in war-risk insurance products for investments in Ukraine. December 5, 2024. URL: <https://www.dentons.com/en/insights/articles/2024/december/5/developments-in-war-risk-insurance-products-for-investments-in-ukraine#:~:text=The%20war%20in%20Ukraine%20has,attract%20and%20protect%20foreign%20investments>

10. IFC, EBRD, DFC Help Bolster Ukrainian Agribusiness Sector, Strengthen Global Food Security. October 20, 2023. URL: <https://www.dfc.gov/media/press-releases/ifc-ebrd-dfc-help-bolster->

ukrainian-agribusiness-sector-strengthen-global-food#:~:text=IFC%E2%80%99s%20financing%20is%20backed%20by,energy%20security%20in%20the%20country

11. Ukraine's MHP may receive loan of up to \$30 mln from IFC. 25 Aug 2023. URL: <https://interfax.com/newsroom/top-stories/93955/#:~:text=The%20total%20cost%20of%20the,United%20Kingdom%20and%20other%20donors>